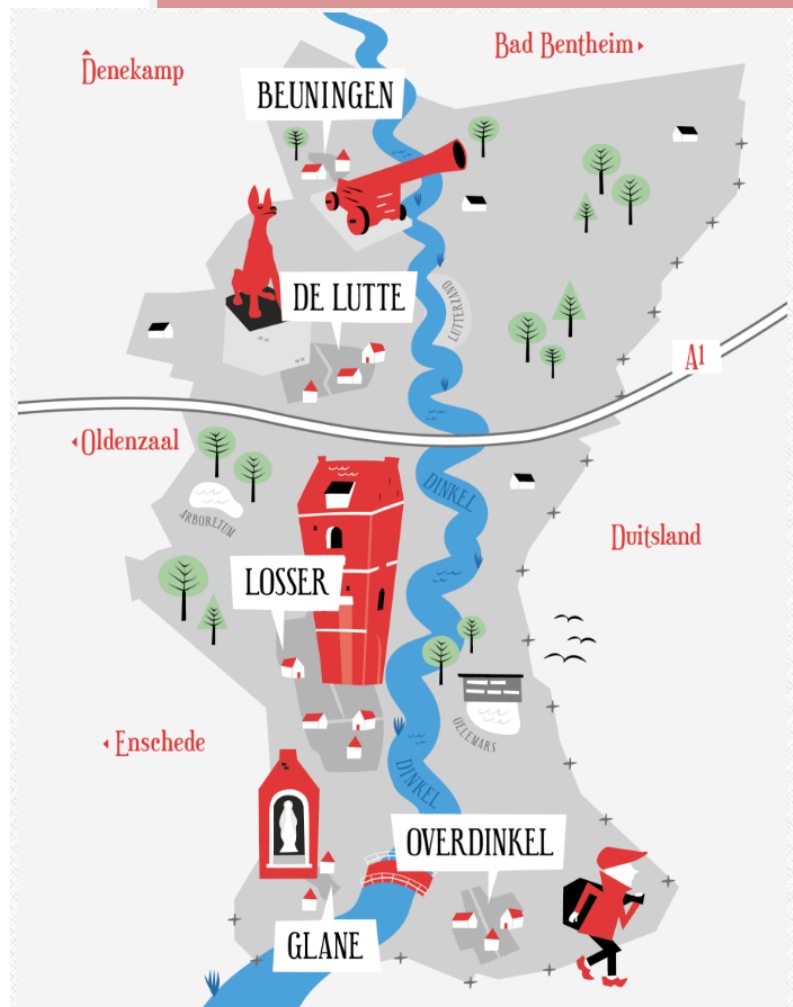

2022

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Leeswijzer	5
2. Financiële ontwikkelingen	6
3. Indicatief middelenkader 2022 - 2026	7
4. Afwijkingen begrotingsuitvoering 2022	10
4.1 Financiële afwijkingen	11
4.2 Beleidsmatige afwijkingen	19

1. Inleiding

Volgens planning is in de afgelopen periode gewerkt aan het opstellen van de Voorjaarsnota 2022 - 2026. Een document dat onderdeel uitmaakt van de Losserse planning- en controlcyclus. Parallel aan het maakproces van de Voorjaarsnota vonden de coalitieonderhandelingen plaats. De benoeming van de nieuwe wethouders heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 7 juni.

De eerste collegevergadering in nieuwe samenstelling was op 14 juni. Volgens de planning had de Voorjaarsnota op respectievelijk 7 en 14 juni in het college aan de orde moeten komen. Daarmee kwam het accent van de bestuurlijke behandeling in de 'schemerperiode' tussen het oude en nieuwe college te liggen. Dat vonden en vinden we ongewenst.

Om die reden heeft het nieuwe college besloten om dit jaar, gelet op deze uitzonderlijke omstandigheid, geen Voorjaarsnota in de raad aan de orde te stellen. Wij leggen wel een afzonderlijke bestuursrapportage 2022 aan de raad voor. We vinden het namelijk belangrijk dat de raad, vroeg genoeg in het jaar, de mogelijkheid heeft om 'bij te sturen' in de lopende begroting.

De Programmabegroting 2023 wordt conform de bestaande planning opgesteld. Het coalitieakkoord is hiervoor de grondslag. Ook nemen we de resultaten van deze bestuursrapportage mee in de voorbereiding. Wel merken we op voorhand op dat, nu geen Voorjaarsnota is opgesteld, de uitkomst van de begroting 2023 'minder voorspelbaar' is dan in de afgelopen jaren.

Om de raad toch enig houvast te geven hebben we het financieel middelenkader geactualiseerd en in deze rapportage meegenomen. Door de vele onzekerheden binnen de financiële verhouding rijk – gemeenten, wijzen wij op het voorlopige karakter van dit middelenkader. Zo bestaat onduidelijkheid over: de financiële effecten van de meicirculaire en van het regeerakkoord, de structurele financiering van de jeugdzorg, het al dan niet door het rijk bestendigen van de (korting op de) 'opschalingskorting' en de effecten van de herijking van het gemeentefonds na 2025. We hopen hier bij de begroting 2023 meer duidelijkheid over te kunnen geven.

Planning Bestuursrapportage

- 16 juni : Aanbieding stukken aan de gemeenteraad
- 28 juni : Oordeelsvormend overleg gemeenteraad
- 12 juli : Besluitvormend overleg gemeenteraad

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een kort financieel resumé van de voorliggende bestuursrapportage opgenomen. Uitgaande van het meerjarenperspectief uit de Programmabegroting 2022 en het geactualiseerde middelenkader, schetsen we het financieel meerjarenperspectief 2022-2026.

In hoofdstuk 3 presenteren we het Financieel middelenkader. Hierin lichten wij het totaaloverzicht van het middelenkader van het huidig kalenderjaar en de komende vier jaren toe. Bovendien beschrijft het de financiële onzekerheden waarmee dit middelenkader is omgeven.

In hoofdstuk 4 presenteren we de beleidsmatige en financiële afwijkingen in de begrotingsuitvoering 2022.

2. Financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk 2 geven we een korte financiële samenvatting van het voorliggende document. In de tabel houden we met het volgende rekening¹:

A) Indicatief financieel meerjarenperspectief 2022 t/m 2026.

Uitgangspunt is het financieel resultaat van de Programmabegroting 2022. De financiële consequenties van de begrotingsuitvoering 2022 en de doorrekening van de september- en decembercirculaire van het gemeentefonds zijn meegenomen. Ook is de jaarschijf 2026 toegevoegd.

B) Ingeschatte ontwikkelingen

In het Perspectiefstuk, dat op 22 maart 2022 door de voorzitter van de raad aan de raad is aangeboden, is een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen van het regeerakkoord en van de ontwikkelingen rond de herverdeling van het gemeentefonds. Waar mogelijk hebben we deze geactualiseerd.

Recapitulatie financieel meerjarenperspectief 2022 t/m 2026

Tabel: recapitulatie meerjarenperspectief 2022 t/m 2026 (bedragen x € 1.000)

Financieel perspectief		2022	2023	2024	2025	2026
1	Resultaat PB 2022	2.017	249	-68	-59	-59
2	Financiële Begrotingsuitvoering	-1.781	-796	-641	-466	-466
3	Financieel middelenkader	1.444	2.130	2.358	2.293	706
Totaal		1.680	1.584	1.650	1.767	181

Ad 1: is het financieel resultaat uit de Programmabegroting 2022 (zie hoofdstuk 1.1, blz. 8, tabel).

Ad 2: Dit is de financiële weergave van de afwijkingen die optreden in de begrotingsuitvoering 2022. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

Ad 3 is het resultaat van het ingeschatte meerjarig financieel middelenkader. Zie de tabel uit hoofdstuk 3.

¹ Een minteken in de tabellen van voorliggende rapportage betekent dat sprake is van een negatief effect.

3. Indicatief middelenkader 2022 - 2026

In de inleiding hebben we al aangegeven dat het accent in voorliggende rapportage met name ligt op de begrotingsuitvoering in 2022. De (structureel) financiële afwijkingen in 2022 zijn meerjarig in het meerjarenperspectief verwerkt. Een nieuwe inventarisatie van beleidsprioriteiten heeft niet plaatsgevonden.

Het middelenkader is in beperkte mate geactualiseerd en heeft dan ook een indicatief karakter.

Het volgende schema geeft inzicht in de beschikbare middelen voor de periode 2022-2026.

Tabel financieel middelenkader 2022 t/m 2026 (bedragen x € 1.000)

Financieel middelenkader		2022	2023	2024	2025	2026
1	Gemeentefonds, september-/decembercirculaire	816	349	213	198	198
2	Inschatting accres gemeentefonds	180	180	180	180	180
3	Accres gemeentefonds regeerakkoord	448	670	1.287	1.483	328
4	Bevriezing opschalingskorting		400	535	675	0
5	Rijksbijdrage kosten jeugd		700	650	600	600
6	Effect herverdeling gemeentefonds		-169	-506	-844	-844
7	Inschatting ontwikkeling rijksuitkering					244
Totaal ingeschatte ontwikkeling middelenkader		1.444	2.130	2.358	2.293	706

Toelichting financieel middelenkader, periode 2022 t/m 2026

1) Uitkering uit het gemeentefonds (voordeel € 815.554)

De meicirculaire 2021 is de basis geweest voor het opstellen van de Programmabegroting 2022. In deze bestuursrapportage hebben we de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor 2022 geactualiseerd. Hierin zijn de effecten van de september- en decembercirculaire 2021 meegenomen. Met de raadsinformatiebrieven van 26 oktober 2021 (documentnummer 21.0027514) en 20 januari 2022 (documentnummer 22.0001893) is de Raad hierover geïnformeerd. Voor 2022 is sprake van een bruto toename van de uitkering van € 815.554. Genoemd bedrag bestaat voor € 316.000 uit taakmutaties. Per saldo derhalve een netto-toename van het accres van € 499.554. Zoals in Losser gebruikelijk worden de taakmutaties toegevoegd (en negatieve taakmutaties, onttrokken) aan de verschillende budgetten.

2) Inschatting accres gemeentefonds (voordeel € 180.000)

Op het moment van opstellen van deze rapportage was de zogenoemde meicirculaire van het gemeentefonds nog niet beschikbaar. In hoofdstuk 4.1 is een doorrekening gemaakt van het cao-effect op de salariskosten. De salariskostenstijging is meegenomen aan de lastenzijde. Op dit moment gaan wij ervan uit dat deze kostenstijging in de meicirculaire wordt gecompenseerd met een vergelijkbare stijging van het accres. Om die reden is een structurele inkomst van € 180.000 opgenomen.

3 t/m 5) Accres gemeentefonds, bevrozing opschalingskorting en rijksbijdrage kosten jeugd
Voor deze onderdelen zijn dezelfde bedragen geraamd die ook in het Perspectiefstuk zijn meegenomen.

Accres gemeentefonds: het kabinet heeft veel (incidenteel) geld beschikbaar gesteld voor allerlei plannen en investeringen. Gemeenten profiteren hiervan, wat tot uitdrukking zal komen in een verwachte stijging van het accres. Een stijging die met de jaren afneemt.

Opschalingskorting: om schaalvergroting bij gemeenten te stimuleren heeft het rijk een zogenoemde 'opschalingskorting' opgelegd. Het kabinet heeft de stijging van deze korting voorlopig opgeschort. Aangezien wij in het meerjarenperspectief rekening met deze korting houden, profiteert Losser dan ook van deze tijdelijke opschorting.

Rijksbijdrage kosten jeugd: een arbitragecommissie heeft aangegeven dat het rijk structureel extra middelen beschikbaar aan de gemeenten beschikbaar moet stellen voor de kosten van de jeugdzorg. Voor 2022 heeft het kabinet hier ook budget voor beschikbaar gesteld. Meerjarig is hier nog geen duidelijkheid over. Wel heeft de provincie aangegeven dat gemeenten uit mogen gaan van 75% van de door de arbitragecommissie becijferde hogere rijksvergoeding.

6) Effect herverdeling gemeentefonds

In de Algemene Ledenvergadering van 13 januari 2022 van de VNG is met grote meerderheid een resolutie aangenomen. Met de resolutie hebben gemeenten uitgesproken dat de voorgestelde herverdeelmaterregelen niet onverkort dienen te worden ingevoerd en dat het advies van de Raad voor Openbaar Bestuur moet worden opgevolgd.

Naar het zich laat aanzien gaat de herijking van het gemeentefonds met ingang van 2023 desondanks gewoon door. Het uiteindelijke nadeel voor onze gemeente kan oplopen naar ruim € 80 per inwoner (ongeveer € 1.800.000). Daarmee is Losser de grootste 'nadeelgemeente' in Overijssel. Om meer draagvlak voor de maatregel te krijgen, heeft het kabinet het nadelige effect voor de komende drie jaren (tot 2026) beperkt tot: € 7,50 per inwoner in 2023, € 22,50 in 2024 en € 37,50 in 2025. Het kabinet heeft toegezegd de effecten van de herverdeling te zullen monitoren. Afhankelijk hiervan wordt ook het restant van de herverdeling vanaf 2026 doorgezet of aangepast (doorgezet).

7) Ontwikkeling te ontvangen rijksuitkering

Bij onderdeel 6 is gewezen op de voor Losser nadelige herverdeling van de gemeentefondsuitkering. In de onderdelen 3 t/m 5 zijn ook enkele (potentieel) positieve ontwikkelingen geschetst. Het is mogelijk om deze financiële ontwikkelingen in samenhang met elkaar te zien. Denkbaar en zelfs waarschijnlijk is, dat het rijk niet ontkomt aan structurele compensatie van gemeenten voor bijvoorbeeld de kosten van jeugd en het definitief intrekken van de 'opschalingskorting'.

Deze insteek voorkomt dat Losser, gelet op het structureel meerjarenperspectief, dan slechts beperkte handelingsvrijheid heeft. Het is ook uit oogpunt van financieel beleid acceptabel, omdat Losser de financiële robuustheid heeft om incidentele tegenvallers op te vangen. Het lijkt geen onverantwoorde aanname te zijn.

In de tabel in dit hoofdstuk is een inschatting gemaakt van de ontwikkeling in de rijksuitkering. Dit ook naar aanleiding van de gemaakte afspraken in het regeerakkoord. In dit akkoord wordt ook gewag gemaakt van toekomstige rijksvergoedingen voor: het stimuleren van woningbouw, te treffen maatregelen voor volkshuisvesting en het realiseren van meer duurzame energie en een beter klimaat. Op moment van opstellen van deze rapportage kunnen we over de omvang van deze vergoedingen geen duidelijkheid geven.

4. Afwijkingen begrotingsuitvoering 2022

In dit hoofdstuk rapporteren we financiële en beleidsmatige afwijkingen in het begrotingsjaar 2022 ten opzichte van de Programmabegroting 2022, voorzien van een korte toelichting op de geconstateerde afwijkingen.

4.1 Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel zijn de financiële afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2022 weergegeven. Onder de tabel staat een toelichting. Als een 'minteken' (-) voor een bedrag staat, betekent dit dat sprake is van een financieel nadelige ontwikkeling.

Tabel Financiële afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting (in euro's)

Nr.	Onderwerp	2022	2023	2024	2025	2026
1	actualisering stelposten	77.000	122.000	36.000	8.000	8.000
2	IT-kosten uitbreiding personele bezetting	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
3	Vrijvallende ruimte applicaties IT	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
4	Beveiligingskosten IT	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
5	Opleidingskosten	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
6	Ontwikkeling salariskosten	-250.000	-220.000	-180.000	-180.000	-180.000
7	Werkbudget doorontwikkeling dienstverlening	-80.000	0	0	0	0
8	Hybride werken	-34.000	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000
9	Accountantskosten	-44.000	-39.000	-39.000	-39.000	-39.000
10	Rentelasten	25.000	0	0	0	0
11	Deelname Twenteraad	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
12	Samenwerkingsverbanden	-25.000	0	0	0	0
13	Taakmutaties gemeentefonds	-157.000	-19.000	-18.000	-15.000	-15.000
14	Formatie 'afdoening meldingen openbare ruimte'	-88.000	0	0	0	0
15	Herstel gronden/bermen	-70.000	0	0	0	0
16	Onvervulde vacature Ruimtelijke Ontwikkeling	-105.000	0	0	0	0
17	Onvervulde vacature Bouwplantoetsing	-65.000	0	0	0	0
18	Onvervulde vacature Toezichthouder	-55.000	0	0	0	0
19	Nadere uitwerking haalbaarheidsonderzoek	-50.000	0	0	0	0
20	Vervolgproces ruimtelijke aandachtsgebieden	-55.000	0	0	0	0
21	Vennootschapsbelasting grondexploitatie	30.000	0	0	0	0
22	Wmo vervoersvoorzieningen	-137.000	-137.000	-137.000	-137.000	-137.000
23	Kinderopvang	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
24	Vervoer dagopvang	-37.000	-37.000	-37.000	-37.000	-37.000
25	Vervoer Openbaar vervoer	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
26	Vervoer Regiotaxi	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
27	Wmo rolstoelvoorzieningen	148.000	148.000	148.000	148.000	148.000
28	Wmo Begeleiding	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
29	PGB Wmo begeleiding	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
30	PGB Wmo Huishoudelijke ondersteuning	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
31	Wmo huishoudelijke ondersteuning	-139.000	-139.000	-139.000	-139.000	-139.000
32	Jeugd Zin ondersteuningsbehoeften	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000
33	PGB Jeugd	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
34	Jeugd Zin maatregelhulp	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
35	Bijstand 21 tot 65 jaar	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
36	Kwijtschelding algemeen	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
37	Exploitatie Wsw Werken in Losser	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000
38	Kosten preventieve inzet en lichte ondersteuning	-63.000	-63.000	-63.000	-63.000	-63.000
39	Onderwijs	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
40	Cultuur	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
41	Ouderenzorg	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
42	Rijksbijdrage BUIG	-121.000	-121.000	-121.000	-121.000	-121.000
43	Jeugd Zin wonen en verblijf	-614.000	-400.000	-200.000	0	0
Totaal		-€ 1.780.800	-€ 795.800	-€ 640.800	-€ 465.800	-€ 465.800

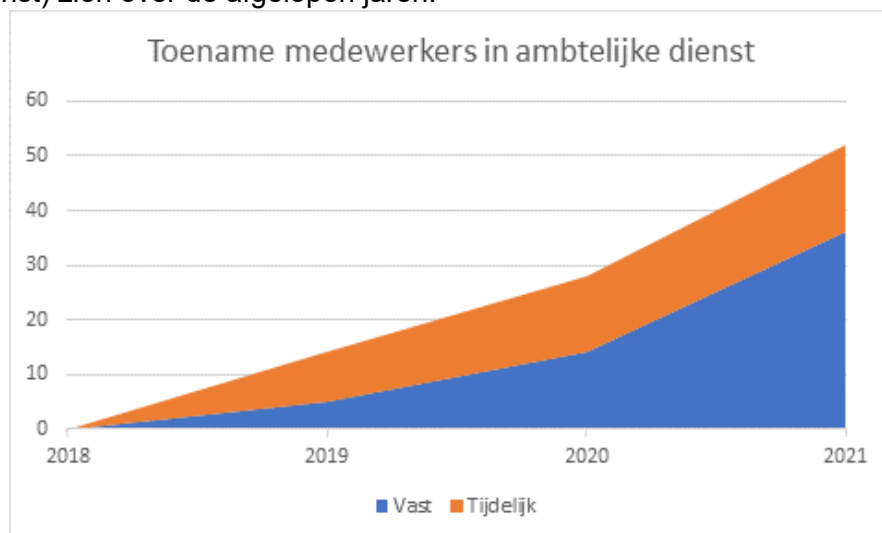
Toelichting op de financiële afwijkingen over 2022

1) Actualisering stelposten (voordeel € 77.000)

Verdeelverschillen die in de loop van het jaar ontstaan, worden op een stelpost 'geparkeerd'. Deze stelposten worden periodiek opgeschoond. Deze post is eveneens in het Perspectiefstuk benoemd.

2) IT-kosten vanwege uitbreiding personele bezetting (nadeel € 130.000)

De kosten voor ICT zijn gebaseerd op het aantal medewerkers die we in 2018 in dienst hadden. Ingevoegde grafiek laat de toename van personeel (in ambtelijke dienst) zien over de afgelopen jaren.

Met de toename in het aantal medewerkers groeien de kosten voor ICT.

3) Vrijvallende financiële ruimte IT-applicaties (voordeel € 55.000)

In het verleden heeft de raad kredietruimte beschikbaar gesteld voor IT-faciliteiten. In de loop van de tijd zijn deze kosten betrokken bij de dvo-afspraken met Enschede. Om die reden kunnen de genoemde kredieten worden ingetrokken en valt de ruimte voor rente- en afschrijvingslasten vrij.

4) Beveiligingskosten IT (nadeel € 55.000)

Na de hack van de gemeente Hof van Twente is de beveiliging van onze beveiliging geanalyseerd. De uit de aanbesteding 'GGI veilig' van de VNG verkregen oplossing blijkt onvoldoende bescherming te bieden tegen het huidige dreigingsniveau. Daarop is een aantal aanvullende maatregelen genomen om de beveiliging naar een gewenst en derhalve hoger niveau te brengen. Naast het scannen op bekende virussen wordt nu ook verdacht gedrag signaleerd en gestopt.

5) Opleidingskosten (nadeel € 60.000)

In een dynamische omgeving waar onze gemeente zich in bevindt, is het belangrijk dat de inhoudelijke kennis en vaardigheden van onze medewerkers op peil blijven. Daarom is het nodig dat het opleidingsbudget voldoende van omvang is. In de laatste jaren hebben we het budget, in tegenstelling tot de afspraak van 1,5% van de loonsom, niet aangepast aan de personeelsuitbreiding van onze organisatie. In 2021 is het opleidingsbudget dan ook overschreden. Om aan de afspraak te voldoen is een aanvullend budget van € 60.000 nodig.

6) Ontwikkeling salariskosten (nadeel € 250.000)

In de Voorjaarsnota 2021 zijn de financiële consequenties van de cao-afspraken becijferd op structureel € 180.000 (boven op de loonindex van 1,5%, waarmee in de begroting 2022 al is gerekend). Hier ligt een relatie met hoofdstuk 3, onderdeel 2, ingeschat 'areaalaccres gemeentefonds'. We gaan er voorshands vanuit dat de extra salarislasten worden gecompenseerd via een areaalaccres van het gemeentefonds. De meicirculaire zal hier meer duidelijkheid over geven.

Voor de griffie is daarnaast rekening gehouden met extra lasten van € 70.000 (nadelig) in 2022 en € 40.000 (nadelig) in 2023. Deze lasten houden verband met de tijdelijke salarislasten van de voormalig griffier.

7) Werkbudget doorontwikkeling dienstverlening (nadeel € 80.000)

Op 11 januari 2022 heeft het college de nieuwe visie op dienstverlening vastgesteld. Met dit besluit hebben we ook besloten de noodzakelijke investeringen, gericht op de doorontwikkeling van de dienstverlening, te betrekken bij de Voorjaarsnota 2022. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief van 12 januari 2022. Daarnaast hebben we een oriënterende bijeenkomst over dit onderwerp verzorgd op 22 februari 2022. Het benodigde werkbudget is € 80.000. Met dit budget kunnen we de volgende activiteiten ondernemen: een onderzoek naar de toegankelijkheid van dienstverlening voor specifieke doelgroepen, een training voor medewerkers gericht op 'duidelijke communicatie', (gedeeltelijke) doorontwikkeling van de website, verbetering van werkprocessen samen met inwoners en het ontwikkelen van inwoners- en ondernemerstevredenheidsonderzoeken.

8) Hybride werken (nadeel € 34.000)

Vanaf maart 2020 zijn we, versneld vanwege verplicht thuiswerken door Corona, steeds meer medewerkers gaan voorzien van een laptop. Een klein deel van onze medewerkers beschikt nog niet over een gemeentelijke laptop. Vanuit beveiligingsoogpunten en uniformiteit is dit wel noodzakelijk. Daarnaast worden nog andere voorzieningen toegepast, die leiden tot verdere flexibilisering van de werkplek. De kosten in 2022 zijn € 34.000. Vanaf 2023 is dit € 19.000.

9) Accountant (nadeel € 44.000)

De hogere kosten die verband houden met de aanbesteding in 2019 zijn nog niet in de raming meegenomen. Daarnaast het volgende. Het Rijk vraagt verantwoording van de verschillende subsidieregelingen waarvan het college gebruik maakt. Dit gebeurt via de zogenoemde Sisa-regeling (Single information Single audit). Voor elke subsidieregeling moet de accountant een verklaring afgeven. Elke regeling kent daarbij eigen specifieke eisen die door de ministeries worden gesteld. Via de Sisa-bijlage in de jaarrekening legt het college hierover verantwoording af aan de verschillende ministeries. Het aantal Sisa-regelingen is in de laatste jaren toegenomen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de Corona-regelingen (bijv. ventilatie schoolgebouwen), de regeling 'Reductie energieverbruik' en de regeling voor de gedupeerden van de toeslagenaffaire.

10) Rentelasten (voordeel € 25.000)

In de begroting worden voor het beheer van de liquide middelen aannames gedaan wat betreft de omvang van de aan te trekken vaste financieringsmiddelen. In werkelijkheid hoeven we minder rekening te worden gehouden met (duurder) 'lang' geld, waardoor in 2022 naar verwachting een voordeel van € 25.000 ontstaat.

11) Deelname Twenteraad (nadeel € 1.800)

De gemeenteraad heeft op 1 februari 2022 besloten om toe te treden tot de bestuursovereenkomst gastheerschap Twenteraad. De kosten hiervan bedragen ongeveer € 1.800 per jaar.

12) Samenwerkingsverbanden (nadeel € 25.000)

Betreft met name IT-gerelateerde kosten, die verband houden met onder andere de herstructurering van de voormalige regio Twente. Het gaat om incidentele kosten.

13) Taakmutaties (nadeel € 157.000)

Deze post dient in samenhang te worden gezien met de raming van de meerjarige opbrengst uit het gemeentefonds (zie hoofdstuk 3, punt 1).

De opbrengst voor het gemeentefonds hebben we bruto geraamd. In de opbrengst hebben we ook rekening gehouden met de opbrengsten voor taakmutaties. Om ons niet 'rijk te rekenen' hebben we met deze post ook gerekend met de uitbreiding van de uitgavenbudgetten. De taakmutaties die betrekking hebben op de ontwikkeling van personeelskosten binnen het sociaal domein zijn al wel functioneel verwerkt en om die reden dan ook op deze post in mindering gebracht.

14) Formatie 'afdoening meldingen openbare ruimte' (nadeel € 88.000)

De nieuwe beheerder gaat zich in 2022 bezighouden met het afdoen van meldingen in de openbare ruimte. Dit is nu onvoldoende goed belegd en vraagt extra inzet/capaciteit (zie dienstverleningsvisie, onderdeel knelpunten). Dit is zichtbaar geworden in het visievormingstraject, waarin bij inwoners is opgehaald welke knelpunten en behoeften er zijn ten aanzien van onze dienstverlening. Het betreft hier de loon- en de bijbehorende overheadkosten.

We stellen voor om de financiële ruimte (in 2022) incidenteel ter beschikking te krijgen. De kosten die verband houden met de structurele inzet betrekken we bij het opstellen van de Programmabegroting 2023.

15) Herstel gronden/bermen (nadeel € 70.000)

In 2021 is begonnen met het terugvorderen van oneigenlijk in gebruik genomen gronden (met name bermen) van de gemeente. Met name in het buitengebied gaat het om een aanzienlijk areaal. Naast het feit dat het gemeentelijk eigendom betreft en we deze gronden graag terug willen, gaan we deze arealen benutten voor het verhogen van de ecologische waarde (onder andere meer biodiversiteit), conform het huidige beleid. Het herstel van deze gronden/bermen vraagt een investering van € 70.000.

16) Onvervulde vacature Ruimtelijke Ontwikkeling (nadeel € 105.000)

De vacature van Sr. Adviseur RO krijgen we op dit moment nog niet zelf vervuld. Dit is voor 2022 via inhuur geregeld. Het genoemde nadeel zijn de kosten voor inhuur minus het vacaturegeld uit de begroting. Deze kosten hebben een incidenteel karakter.

17) Onvervulde vacature Bouwplantoetsing (nadeel € 65.000)

Ook de vacature van Bouwplantoetsers krijgen we nu nog niet zelf vervuld. Dit is voor 2022 via inhuur geregeld. Het genoemde nadeel zijn de kosten voor inhuur minus het vacaturegeld uit de begroting. Deze kosten hebben een incidenteel karakter.

18) Onvervulde vacature toezichthouder Leefbaarheid & Veiligheid (nadeel € 55.000)

De vacature van Toezichthouder APV & Bijzondere Wetten (onder andere ondermijning) krijgen we eveneens niet zelf vervuld. Dit gaan we voor 2022 via inhuur regelen. Het genoemde nadeel zijn de kosten voor inhuur minus het vacaturegeld uit de begroting. Deze kosten hebben een incidenteel karakter.

19) Nadere uitwerking haalbaarheidsonderzoek (nadeel € 50.000)

Wij geven vervolg aan het besluit van de Raad van 1 februari 2022 om het voorkeursscenario Aloysiuslocatie verder uit te werken. Hiervoor is procesgeld benodigd om de benodigde expertise te kunnen inzetten. Tevens zijn middelen benodigd om de vereiste onderzoeken te kunnen uitvoeren.

20) Vervolgproces ruimtelijke aandachtsgebieden (nadeel € 55.000)

Wij geven vervolg aan de visie ruimtelijke aandachtsgebieden centrum Losser (één van de vier pijlers uit het Parapluplan centrum Losser), om te komen tot daadwerkelijke uitvoering. Hiervoor is procesgeld nodig om de gevraagde expertise te kunnen inzetten.

21) Vennootschapsbelasting (Vpb) grondexploitatie (voordeel € 30.000)

In de begroting 2022 is gerekend met een Vpb-last van € 210.000. Naar het zich nu laat aanzien komt de verwachte last voor 2022 uit op ongeveer € 180.000. Het voordeel ten opzichte van 2022 bedraagt derhalve € 30.000. We actualiseren de grondexploitaties elk jaar. Derhalve is sprake van een momentopname.

22) Wmo vervoersvoorzieningen (nadeel € 137.000)

Het tekort is ontstaan door een administratieve correctie bij de inkoop, waardoor onderhoudskosten van het vervoer die voorheen op de rolstoelvoorzieningen werden geboekt nu op de juiste post geboekt worden namelijk het vervoer. Dit was in het verleden niet te scheiden. Per saldo is de wijziging budgettair-neutraal.

23) Kinderopvang (nadeel 13.000)

Er worden meer SMI- (Sociaal Medische Indicatie) trajecten geïndiceerd. SMI is voorliggend en gericht op preventie jeugdzorg. De kinderopvang geeft structuur en ondersteuning aan kinderen met problematische thuissituaties waarvan ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Hierdoor wordt inzet van zwaardere zorg voorkomen.

24) Vervoer dagopvang (nadeel € 37.000)

Tijdens de Coronaperiode zijn voor dagopvang minder kosten gemaakt en zijn de budgetten naar beneden bijgesteld. Niet alleen is de uitgestelde zorg door Corona weer op gang gekomen, maar ook is de problematiek verergerd. Dit hebben we onvoldoende kunnen voorzien. Om die reden moet dit budget worden verhoogd met € 37.000.

25) Vervoer Openbaar vervoer (voordeel € 25.000)

Dit budget kan worden afgeboekt. De kosten worden op een andere wijze gedekt.

26) Vervoer Regiotaxi (nadeel € 18.000)

Dit komt omdat we het budget in het voorgaande jaar vanwege Corona hebben verlaagd. We hebben ingeschat dat de uitgaven in 2022 weer op het niveau van voor Corona zouden komen. De stijging van de uitgaven is echter forser dan verwacht. Dit heeft te maken met de ervaren eenzaamheid tijdens de Coronatijd. Daardoor bestaat

meer behoefte aan sociale contacten, waardoor de vraag en daarmee de kosten meer zijn gestegen dan ingeschat.

27) Wmo rolstoelvoorzieningen (voordeel € 148.000)

Het voordeel ontstaat door een administratieve correctie waarbij de onderhoudskosten van de vervoersvoorzieningen die voorheen op de rolstoelvoorzieningen werden geboekt nu op de juiste plek bij de vervoersvoorzieningen geboekt worden.

28) Wmo begeleiding (voordeel € 40.000)

Door Corona zijn minder indicaties afgeven voor begeleiding. We verwachten door de geleidelijke vergrijzing en nasleep van de Corona een lichte stijging van de kosten ten opzichte van 2021, echter deze stijging zal minder groot zijn dan verwacht. Daardoor blijven de uitgaven naar verwachting € 40.000 onder de raming.

29) Pgb Wmo begeleiding (voordeel € 14.000)

Door te sturen op passende zorginzet waarbij de voorkeur naar Zorg In Natura (ZIN) uitgaat, is een verlaging van het aantal pgb-aanvragen ontstaan. Dit leidt tot een financieel voordeel.

30) Pgb Wmo Huishoudelijke ondersteuning (voordeel € 22.000)

Door te sturen op 'passende zorginzet', waarbij de voorkeur naar ZIN uitgaat, verlaagt het aantal pgb-aanvragen. Dit leidt tot een financieel voordeel.

31) Wmo Huishoudelijke ondersteuning (nadeel € 139.000)

De loon- en kostenstijgingen voor de huishoudelijke ondersteuning leiden tot hogere kosten. Ook het abonnementstarief zorgt ervoor dat de inwoner geen financiële drempel (meer) ervaart voor het aanvragen van deze ondersteuningsvorm. Daarnaast neemt de vergrijzing toe, die (op langere termijn) bijdraagt aan meer aanvragen voor ondersteuning. Hierbij is er een link met nummer 30.

32) Jeugd Zin ondersteuningsbehoeften (voordeel € 135.000)

Door de toename in aard en ernst van de jeugdproblematiek, nemen de kosten van deze lichtere vorm van ondersteuning af en die van duurdere ondersteuning toe. Het voordeel op dit onderdeel komt uit op € 35.000. Met een hogere formatie binnen het Sociaal domein (bedrag van € 63.000), kunnen onze consultants aan de voorkant meer (lichte) ondersteuning bieden. Daarmee voorkomen we extra inzet van geïndiceerde zorg. Daardoor neemt het voordeel op dit onderdeel met € 100.000 toe tot € 135.000.

De kosten van de extra formatie zijn meegenomen bij nummer 38.

33) Pgb jeugd (voordeel € 49.000)

We verwachten dat het aantal Pgb-aanvragen voor 2022 lager zal zijn dan in 2021 en gelijk zal zijn aan het niveau van 2020.

34) Jeugd Zin maatregelhulp (voordeel € 36.000)

Er is een stabiel beeld te zien in het aantal beschermingsmaatregelen. De verwachting is dat deze lijn zich in 2022 voortzet, waardoor we inschatten dat op dit taakveld een budget van € 36.000 overblijft.

Het aantal beschermingsmaatregelen zegt echter niets over de aard en ernst van de problematiek. Die zijn beiden toegenomen.

35) Bijstand 21 tot 65 jaar (voordeel € 71.000)

In de raming is rekening gehouden met een stijging van het aantal cliënten dat een beroep doet op een uitkering Participatiewet tot een gemiddelde van 260. Dit in verband met het inlopen achterstand taakstelling huisvesting statushouders en als gevolg van de Corona-periode. In werkelijkheid lijkt de stijging mee te vallen. We gaan uit van een voordeel van € 71.000.

36) Kwijtschelding algemeen (voordeel € 20.000)

De laatste jaren blijkt dat op deze post structureel geld overblijft. Er is minder geld nodig voor kwijtschelding gemeentelijke belasting. De raming kan om die reden met € 20.000 naar beneden worden bijgesteld.

37) Exploitatie Wsw Werken in Losser (nadeel € 81.000)

In het verleden is aan het salarisbudget onvoldoende looncompensatie toegevoegd.

38) Formatie voor zorg inwoners (nadeel € 63.000)

Als gevolg van Corona krijgt het toegangsteam meer vragen en meer ernstige vragen. Dit zien we met name op het gebied van zorg. Dit lokale beeld zien we ook landelijk en regionaal terug.

In Losser zetten we juist in op preventie en daarnaast bieden we (zelf) een zo licht mogelijke vorm van ondersteuning. Onze werkwijze is gericht op 'normaliseren'. Door de forse toename in aard en ernst komt deze werkwijze onder spanning te staan. Als de druk op het toegangsteam toeneemt, zijn we niet zelf in de gelegenheid ondersteuning te bieden en zijn we genoodzaakt (duurdere) geïndiceerde zorg in te zetten. Dit vinden we een onwenselijke ontwikkeling, zowel voor onze inwoners als in financiële zin. De prognose is dat ook de komende jaren een zwaarder beroep wordt gedaan op de 'toegang'. Op basis hiervan hebben we structureel meer inzet nodig om volgens onze visie van 'zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig' te kunnen blijven werken. De lasten die hiermee gemoeid zijn bedragen € 50.000. De extra overheadkosten bedragen € 13.000. Doordat we hiermee inzet van zwaardere zorg voorkomen, stuiten we hogere uitgaven voor (zwaardere) maatwerkvoorzieningen. Hiervoor verwijzen we naar nummer 32.

39) Onderwijs (voordeel € 15.000)

We sluizen de bijdrage, die we via het gemeentefonds ontvangen, door aan het bestuur van een school voor speciaal onderwijs. Die bijdrage is vanuit het verleden als taakmutatie geraamd op bijna € 40.000. Door een teruglopend leerlingenaantal is de bijdrage al jaren rond de € 25.000. Het budget in de begroting kan met € 15.000 neerwaarts worden bijgesteld.

40) Cultuur (nadeel € 10.000)

Naast de beschikbare budgetten via onder meer de subsidies, zijn in de afgelopen jaren kosten van kleine culturele activiteiten ten laste van de post 'Onderwijs' gebracht. Hoewel het om het zelfde programma gaat, is het zuiverder om de boekhouding aan de werkelijke situatie aan te passen en deze kosten ten laste van 'Cultuur' te brengen.

41) Ouderenzorg (voordeel € 15.000)

Dit budget is structureel budget waar geen bestemming meer voor is. Het bedrag wordt daarom met € 15.000 naar beneden bijgesteld.

42) Rijksbijdrage BUIG (nadeel € 121.000)

De rijksbijdrage valt lager uit dan geraamd vanwege een bijstelling van het macrobudget.

43) Jeugd, zorg in natura: wonen en verblijf (nadeel € 614.000)

Op basis van recente gegevens en ontwikkelingen is de verwachting dat een tekort aan budget ontstaat aan het einde van 2022. In 2021 zagen we een afname in het aantal zorgvragen door Corona. In 2022 zien we dat het aantal aanvragen juist fors toeneemt, doordat de uitgestelde zorgvraag alsnog opgepakt dient te worden.

Daarnaast is de ernst van de problematiek toegenomen door de uitgestelde zorgvraag, waardoor een zwaardere vorm van jeugdhulp noodzakelijk is om de problematiek op te kunnen lossen.

4.2 Beleidsmatige afwijkingen

In deze paragraaf schetsen we de beleidsmatige afwijkingen in 2022 ten opzichte van de Programmabegroting.

Vanaf maart 2022 vangt de gemeente Losser vluchtelingen uit Oekraïne op. De kosten hiervan worden vooralsnog vergoed door het rijk, het betreft hier € 100 per dag per beschikbaar gestelde opvangplaats. Het betreft een normbedrag waarbij aantoonbaar gemaakte meerkosten bij het rijk kunnen worden gedeclareerd (€ 700 per opvangplaats). De verwachting is dat we met deze vergoeding binnen de begroting blijven. Dit is echter wel een onzekerheid.

In september 2020 zijn we gestart met de pilot Memory Lane. Het doel van de pilot was om in te spelen op de het bieden van ondersteuning aan kwetsbare ouderen op het gebied van zelfredzaamheid, gezondheid, bewegen en eenzaamheid. De Corona- crisis was net begonnen, waardoor ouderen sneller vereenzaamden en mantelzorgers vaak meer op afstand kwamen te staan. Door de inzet van een tablet wilden we de zelfredzaamheid van ouderen stimuleren, de eenzaamheid te verminderen en mantelzorgers te ondersteunen. Echter heeft de pilot de doelen die we voor ogen hadden niet behaald, waardoor we de pilot stopzetten.

De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2023. Het project Omgevingsplan Zoeker Esch-De Pol is eerder uitgesteld vanwege de pandemie en wordt niet meer opgepakt omdat de ambtelijke capaciteit harder nodig is bij de overige invoeringsonderdelen van de Omgevingswet. Een nadelig maatschappelijk effect vloeit hier niet direct uit voort. Het project was bedoeld als pilot om ervaringen op te doen.

In de begroting 2022 is aangegeven dat het project Carnavalsloodsen De Lutte subsidie ontvangt vanuit de Cultuurregio Twente (Creatieve Broedplaatsen). Hier komen generaties, kennis, techniek en ambachtelijkheid samen, in verbinding met erfgoed. Door de Coronasituatie is de opstart van de activiteiten vertraagd.

Ook is in de begroting aangegeven dat Talent House Losser van de stichting Fundament eveneens subsidie vanuit Cultuurregio Twente heeft ontvangen voor een Creatieve Broedplaats. Het project is gericht op de inzet van onder meer cultuur en techniek ten behoeve van talentontwikkeling en participatie van jongeren. Op dit moment is nog geen huisvesting voor het project gevonden.

Lokale initiatiefnemers in Overdinkel (onder meer: Bruisend Overdinkel en Dorpsraad) gaan verder met de realisatie van een Grensmuseum. Dit biedt sociaal-maatschappelijke en economische mogelijkheden. Het initiatief kan lokaal een vliegwiel functie hebben. Tot op heden is nog geen locatie voor het museum gevonden.

4.3 Afwijkingen ten opzichte van bestaande kredieten

Tabel Financiële afwijkingen kredietruimte

Nr.	Onderwerp	Hoogte krediet	Meevaller/tegenvaller
1	Uitvoering Dinkeldal Zuid	€ 1.075.000	-€ 80.000
2	Bijdrage kunstgrasveld Sportclub Overdinkel	€ 100.000	€ 65.000

Toelichting op de financiële afwijkingen ten opzichte van kredieten

1) Uitvoering Dinkeldal-zuid (Laga-fietspad en deelprojecten Kwaliteitsimpuls Glane)

Op 23 maart 2021 heeft het college besluiten genomen over de samenwerkingsovereenkomst met het Waterschap over de uitvoering van het gebiedsprogramma Dinkeldal-Zuid. Voor de gemeente zijn hierin deelprojecten uit de Kwaliteitsimpuls Glane en het LAGA-fietspad opgenomen. De totale kosten en -dekking die met deze gemeentelijke deelprojecten zijn gemoeid, zijn in 2020 geraamd op € 1.075.000. Door een combinatie van factoren is sprake van een tegenvaller van circa € 80.000. Oorzaken zijn vooral de recente sterke stijging van prijzen van bouwmaterialen (met name hout, beton en staal) en brandstoffen, maar ook gestelde aanvullende technische eisen door de wegbeheerder van de N731.

2) Bijdrage kunstgrasveld Sportclub Overdinkel

De vereniging ziet af van de aanleg van kunstgras. Natuurgrasveld twee wordt nu in 2022 door gemeente gerenoveerd. Per saldo levert dit een kostenvoordeel op.